

Orijinal Soru: Temel Bilimler 61

61. Göğüs Hastalıkları polikliniğinde bronkopnömoni tanısı alan hastanın balgam örneğinden yapılan Gram boyalı preparatta her alanda >25 polimorfonükleer lökosit, <10 yassı epitel hücresi ile hücre içi ve dışı yerleşimli gram negatif diplokoklar görülüyor.

Bu hastanın balgam kültüründe aşağıdaki bakterilerden hangisinin üremesi en olasıdır?

- A) Streptococcus pneumoniae
- B) Staphylococcus aureus
- C) Moraxella catarrhalis
- D) Mycoplasma pneumoniae
- E) Klebsiella pneumoniae

Doğru Cevap:C

DERS NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

(Bu referanslar; soru kitabı Tüm Tus Soruları, Kamp notlarımız ya da non spesifik slaytlardan DEĞİL, sadece güncel ders notlarımızdan verilmiştir. Bu notları şubelerimizde kolayca edininip, referansları kontrol edebilirsiniz.)

KLİNİK BAKTERİYOLOJİ ► 215

- **Temas sonrası korunma:** Meningokoksik enfeksiyonu olan hastaların oral sekresyonlarıyla temas edenlerde, hasta ile sekiz saatten daha fazla süreyle yakın temasta bulunan bireylerde, aynı evde yaşayanlarda ve hasta ile öpülmüş olanlarda enfeksiyon gelişme riski 1.000 kat artmıştır. Bu bireylere en kısa zamanda kemoprofilaksi başlanmalıdır. Aksi halde temaslıların %30'unda bir hafta içerisinde enfeksiyon gelişimi söz konusu olacaktır. Bu risk bir yıl kadar daha sürebilir. Aksine, hastaya müdahale eden her tıbbi personele; respiratuvar sekresyonlarla direkt temas etmedikçe, ağızdan ağıza resüsitasyon yapmadıkça, entübasyon ve tedavi başladıktan 24 saat sonrasına kadar sekresyon aspirasyonu yapmadıkça rutin profilaksi yapılması önerilmez.
 - **İki günlük oral rifampisin** ile kemoprofilaksi yapılabilirse de bu olguların %10-27'sinde hızla direnç geliştiği, ortalama %15 olguda eradikasyonun sağlanmadığı saptanmıştır.

Temel Bilimler 61. soru
Tusdata Mikrobiyoloji Ders Notu. 1. Fasikül Sayfa 215

MORAXELLA CATARRHALIS

Etken:

- Önceleri *Neisseria catarrhalis* ve *Branhamella catarrhalis* adlarıyla anılan, *Neisseria* türleri gibi katalaz ve oksidaz pozitif, gram negatif diplokoklardır. Normal üst solunum yolu ve cilt florasında yer alır.
- *Neisseria* türlerinden farkları ise; **DNaz** ve **butirat esteraz** üretmeleri ve **nitrat redüksiyonu** yapabilmeleridir.
- Kolonilerinin besiyeri yüzeyinde bozulmadan, **hokey pakı** gibi kaydırılması ilginç özelliğidir.

Klinik Özellikler:

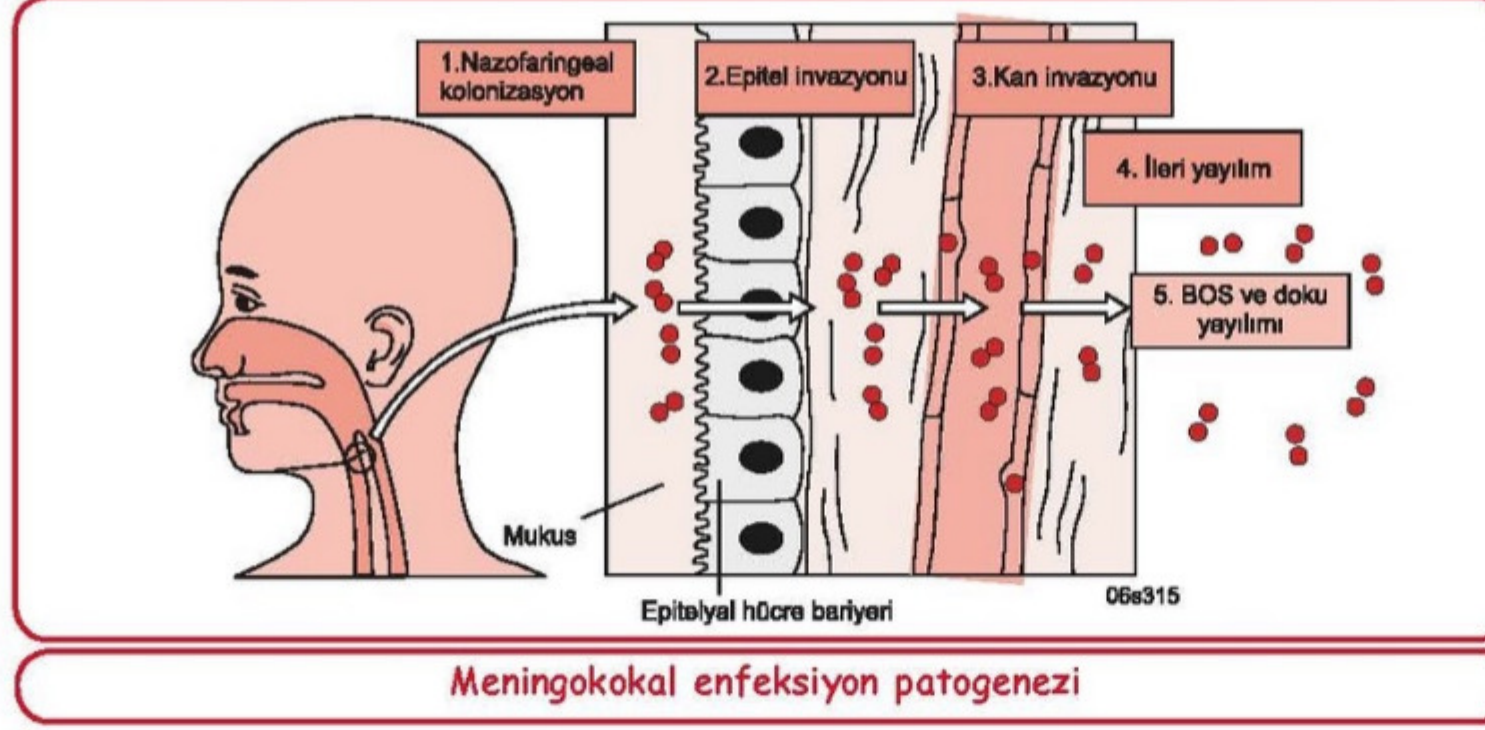
- *Moraxella catarrhalis*, immünite sorunu bulunmayan bireylerde toplum kaynaklı akut **otitis media ve akut sinüzitlerin** üçüncü sık etkenidir. **Tekrarlı otitis media ve effüzyonlu otitlerin** ise başta gelen nedenidir.
- İmmünite problemlilerde ise bronkopnömoni, menenjit, endokardit ve çoğunlukla ağır seyreden bakteriyemilere yol açar. **KOAH alevlenmelerinden** sorumlu üç en sık bakteriden birisidir.

Tedavi:

- *Moraxella catarrhalis*, %90-95 oranında **beta-laktamaz** üreten bir bakteridir. Bu nedenle bu türlerce oluşturulan enfeksiyonlar çıplak penisilin-G ile tedavi edilmemelidir. Bunun dışında kalan antimikrobiallere oldukça duyarlıdır. Duyarlılık testi yapılmaksızın diğer antimikrobialler kullanılabilir.
- Akut otit ve sinüzitlerin güncel ampirik tedavisi, yüksek doz **amoksisilin, amoksisilin + klavulanik asit** veya **sülbaktam + ampisilindir**.

İLGİLİ NOTLAR

Üç önemli gram negatif diplokok var. Bunlardan profesyonel olarak pnömoni yapanı: *Moraxella catarrhalis*. Zaten seçeneklerde başka gram negatif diplokok da yok. Şekerli kahve gibi soru...

Tanı

- Selektif besiyerlerinde (**Thayer –Martin, Çikolatamsı agar, New York City besiyerleri**) üretilir. Tipik koloniler **glukoz ve maltozu** kullanmaları ile sadece glukozu kullanan gonokoklardan ayrılabilirler.
- BOS örneklerinde, petesiden hazırlanan örneklerde hücre içinde tipik bakterilerin görülmesi (**gram negatif diplokok**) de tanı koydurucudur.

Tedavi

- BOS yayması ve lateks aglütinasyon testi ile olgunun **meningokoksik menenjit** olduğu anlaşılmış ise ilk tedavi seçeneği **penisilin-G**'dir. Penisilin allerjisi var ise **kloramfenikol** uygulanır. Ampirik tedavide **seftriakson** kullanılır.

Korunma

- **Temas öncesi:** Kapsül aşılı (A+C, A+C+Y+W135 aşılı). **B serotipi rutin aşılar**da bulunmaz.
 - **Temas sonrası:**
 - ☑ En güncel ve etkisi kanıtlanmış kemoproflaksi yaklaşımı tek doz oral **siprofloksasin** veya tek doz **seftriakson enjeksiyonudur**.
 - ☑ İki günlük oral **rifampisin ile kemoproflaksi yapılabilirse de %15 olguda eradikasyonu sağlayamadığı saptanmıştır**.
- Salgınlarda taşıyıcı taramaları yapılacaksa **nazofarinksten** örnek alınmalıdır.

MORAXELLA (BRANHAMELLA) CATARRHALIS

Temel Bilimler 61. soru

Tusdata Mikrobiyoloji Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 124

- **Neisseria türlerinden farkları DNaz üretmeleri ve nitrat redüksiyonu** yapabilmeleridir. Kolonilerinin besiyeri yüzeyinde bozulmadan, **hokey pakı** gibi kaydırılması ilginç özelliğidir.
- **KOAH** hastalarında akut alevlenme ve pnömoni etkenidir.
- **Sinüzit ve otitlerin üçüncü en sık nedenidir**.
- İmmün sistemi baskılanmış hastalarda sepsis, menenjit ve endokardit gibi enfeksiyonlara yol açan fırsatçı bir patojendir.
- Yüksek oranda **betalaktamaz yapmaktadır**.
- **Tedavisinde** ampisilin+sulbaktam, amoksisilin+klavulanik asit tercih edilmektedir.

Gram negatif diplokok görünümündeki bir bakteri, solunum yolu enfeksiyonu ile soruluyorsa **Moraxella**'dir.